

Людмила ПОЛИЩУК,
учителька біології та основ здоров'я гімназії №2
імені Героя України Олексія Меся м.Шепетівки

Екологічна безпека як складова курсу «Здоров'я, безпека та добробут»: від сортування сміття до культури здорового довкілля

Екологічна безпека посідає важливе місце в сучасних освітніх програмах, зокрема в інтегрованому курсі «Здоров'я, безпека та добробут». Формування екологічно свідомої особистості — це не лише знання про природу, а й розуміння впливу довкілля на повсякденне життя, здоров'я та якості майбутнього. У сучасному світі питання екології перестало бути лише природничою темою — воно стало частиною культури поведінки, мислення та соціальної відповідальності.

Стан довкілля безпосередньо впливає на фізичне та психічне здоров'я людини. Забруднене повітря, неякісна вода, неправильне поводження з відходами, надмірне споживання ресурсів — усе це створює ризики, які необхідно розуміти та запобігати у процесі навчання. Тому в межах курсу «Здоров'я, безпека та добробут» екологічна тематика інтегрується в такі аспекти, як:

- формування безпечного життєвого середовища;
- розвиток відповідального ставлення до спільного простору;
- розуміння впливу власних звичок на екологію і, відповідно, на здоров'я;
- вміння приймати екологічно грамотні рішення.

У навчальному процесі засвоюються теоретичні знання та формується навичка свідомого вибору в побуті та громадському житті.

Одним із ключових аспектів екологічної безпеки є правильне поводження з побутовими відходами. Сортування сміття — це доступний спосіб зменшити кількість відходів, що потрапляють на полігони, скоротити забруднення природи та зберегти цінні ресурси.

У навчальному процесі здійснюється ознайомлення з видами відходів та принципами їх розділення; подається інформація про правила маркування та кольори контейнерів; відпрацьовується визначення матеріалів, що підлягають переробці; проводяться практичні вправи та екологічні акції.

Такий підхід формує звичку, яка згодом переходить у стиль життя — відповідальне споживання і мінімізацію сміття.

Сучасна екологічна освіта виходить за рамки лише сортування. У межах курсу розглядаються концепції «Zero Waste» (Нуль відходів), повторного використання речей, економії ресурсів та екологічного вибору товарів. Навчальний процес спрямовується не лише на розділення відходів, а й на зменшення їх кількості.

Збираємо батарейки – бережемо планету

Не в смітник, а на переробку

**Кожен аркуш має значення
Збираємо макулатуру – рятуємо дерева**

Участь в акції «Flowers4school»

Вчимося відповідально ставитися до природи

Важливими акцентами є: відмова від одноразового пластику; перевага товарам багаторазового використання; розуміння процесів виробництва та їхнього впливу на довкілля; культура енергозбереження.

Так формується цілісне уявлення про шлях руху речей: від створення — до утилізації.

Екологічна безпека — це не лише про природу. Це елемент суспільного добробуту. Життя у чистому та безпечному середовищі забезпечує вищу якість життя, кращий психоемоційний стан, міцніше здоров'я та ширші можливості для розвитку.

У межах курсу здійснюється аналіз екологічних проблем місцевості, пропонуються шляхи покращення шкільного та міського середовища, реалізуються проекти озеленення, відпрацьовується комунікація екологічних цінностей.

Формування культури здорового довкілля сприяє розвитку активної громадянської позиції та відповідальному ставленню до природи.

Екологічна безпека — невід'ємна складова курсу «Здоров'я, безпека та добробут». У процесі навчання формується ціннісне ставлення до навколишнього світу та відповідальність за нього в щоденних діях: від сортування сміття до свідомого споживання ресурсів. Сформовані в школі навички та цінності стають фундаментом на все життя, адже здорове довкілля — це передумова здоров'я, безпеки та добробуту кожної людини та суспільства загалом.

Використані джерела

1. Державна служба статистики України. Поводження з побутовими відходами [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua>

2. Національна стратегія управління відходами до 2030 року [Електронний ресурс]. — Кабінет Міністрів України, 2017. —

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

3. Офіційний портал «Екодія». Матеріали щодо сортування відходів [Електронний ресурс]. —

Режим доступу: <https://ecoaction.org.ua>

4. European Commission. Waste Framework Directive (2008/98/EC) [Electronic resource]. —

Access mode: <https://eur-lex.europa.eu>

5. United Nations Environment Programme. Environmental Education and Waste Management Guidelines [Electronic resource]. — 2021. —

Access mode: <https://www.unep.org>

6. World Health Organization. Environmental health and children's wellbeing [Electronic resource]. — 2020. —

Access mode: <https://www.who.int>